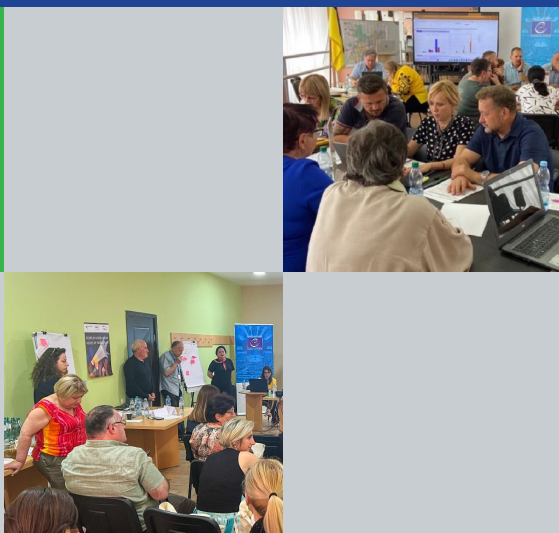

CIVICLAB

METODOLOGIE
PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA PROCESULUI
DE CONSULTARE ÎN LUAREA DECIZIILOR

Congresul Autorităților Locale și Regionale
al Consiliului Europei

THE CONGRESS

LE CONGRÈS

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

INTRODUCERE

Metodologia CivicLab a fost elaborată pentru a sprijini consultările eficiente și pentru a încuraja participarea cetățenilor la procesul de luare a deciziilor. Metoda este aliniată standardelor europene cum ar fi cele 12 Principii ale Bunei Guvernări Democratice și contribuie la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, în ODD 16 (Instituții puternice, responsabile și incluzive). CivicLab răspunde nevoilor autorităților administrației publice locale, care sunt puse frecvent în situația de a lua decizii complexe, care afectează comunități diverse și interese multiple.

Tradițional, deciziile la nivel local au fost luate de către funcționari și consilii locale cu un grad relativ redus de consultare a cetățenilor. Pe măsură ce cresc așteptările ca autoritățile locale să implice mai mult comunitățile în procesul decizional Metodologia CivicLab oferă un model structurat, participativ și transparent, în care cetățenii, autoritățile și alți actori relevanți colaborează pentru a analiza probleme, a genera idei de soluționare, a prevedea consecințele posibile și măsurile de mediere.

Cu suportul Consiliului Europei, CivicLab a fost utilizat pe scară largă în Ucraina și Georgia, demonstrând că poate deveni un instrument strategic pentru democrația locală și buna guvernare.

RECOMANDĂRI DE APLICARE

Metodologia CivicLab poate fi aplicată în multiple contexte ale administrației publice locale din Moldova:

- La nivel de primărie și consiliu local – pentru a decide asupra unor măsuri de investiții (drumuri, iluminat, infrastructură socială) sau a priorităților bugetare.
- În planificare strategică locală – pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală, planurilor de urbanism și accesibilitate publică la necesitățile persoanelor cu dizabilități sau programelor de tineret și cultură.
- În gestionarea conflictelor comunitare – atunci când apar opinii divergente între cetățeni, investitori, ONG-uri și administrație.

- În consultări publice extinse – de exemplu, pentru proiecte care afectează un număr mare de locuitori (modernizarea serviciilor publice, crearea unui parc industrial, atragerea de investiții).

CivicLab nu este doar o metodologie de consultare, dar un cadru de luare a deciziilor în mod participativ, fundamentat pe necesitățile comunității și acceptat de membrii acesteia.

DESCRIEREA METODOLOGIEI

CivicLab este un proces structurat, deschis tuturor participanților, unde fiecare persoană are șansa de a contribui direct la procesul de consultare și luare a deciziilor. Metodologia poate fi aplicată la nivel local, regional, național sau internațional și are la bază un instrument digital inovator. Prin intermediul acestui instrument, opiniile sunt colectate, analizate și transformate într-o rezoluție comună – care reflectă efortul colectiv și spiritul democratic al participanților. Metodologia CivicLab presupune trei componente: pregătirea, consultarea și formularea concluziilor.

CivicLab în Ucraina, 2025

Pregătirea unei consultări include 5 etape:

Etapa 1: Stabilirea subiectului, scopului și a obiectivelor consultării; pregătirea matricei digitale.

Etapa 2: Identificarea și evaluarea prealabilă a nevoilor părților interesate relevante: întocmirea listei potențialilor participanți; evaluarea nevoilor și estimarea așteptărilor potențialilor participanți în baza unor criterii definite.

Etapa 3: Selectarea persoanelor / grupului țintă pentru evenimentul de consultare.

Etapa 4: Împărțirea participanților selectați în grupuri de lucru; fiecare grup va avea un facilitator.

Etapa 5: Adaptarea instrumentului digital la subiectul și formatul consultării.

Evenimentul de consultare se realizează în 5 faze:

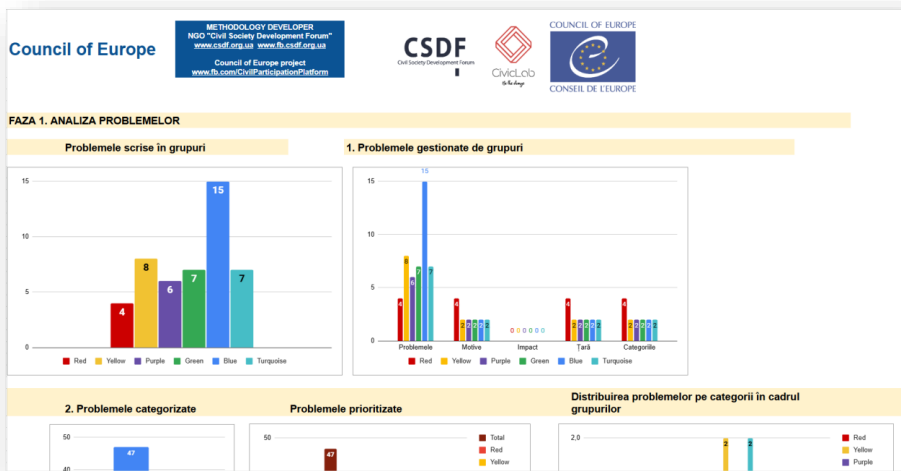
Faza 1: Formularea problemelor legate de subiectul discutat, identificarea cauzelor acestor probleme.

Faza 2: Elaborarea ideilor/propunerilor de soluționare a problemelor și de eliminare a cauzelor.

Faza 3: Elaborarea propunerilor, soluțiilor. Pentru fiecare cauză se va propune câte o soluție.

Faza 4: Evaluarea ideilor/propunerilor din perspectiva echilibrată a realității de implementare; prioritizarea și selectarea ideilor/propunerilor reale.

Faza 5: Planificarea următorilor pași.

Metodologia CivicLab oferă posibilitatea de a obține o diversitate de opinii într-o perioadă relativ scurtă de timp. Acest lucru avantajează procesul decizional, oferind o analiză mai aprofundată a problemelor și a soluțiilor.

De asemenea, metodologia permite vizualizarea în timp real a rezultatelor discuțiilor din toate grupurile de lucru. Participanții au acces la rezultatele sintetizate ale consultării,

având astfel posibilitatea de a vizualiza și înțelege concluziile procesului la care au contribuit.

Ca parte a concluziilor evenimentului de consultare, echipa organizatoare și facilitatorii vor crea o listă generală de propuneri și vor formula rezultatele finale ale consultării. În continuare, vor pregăti un raport analitic cu soluțiile dezvoltate pentru autoritățile publice și membrii comunității.

INOVAȚIA

Abordarea multisectorială – metodologia CivicLab se bazează pe implicarea actorilor diverși (APL, servicii publice desconcentrate și prestatori de servicii sociale, educaționale, sănătate, societate civilă, mediul de afaceri, tineri, grupuri vulnerabile, etc.)

Proces structurat – CivicLab descrie roluri clar definite, oferă oportunități egale de participare, generează perspective diferite asupra aceleiași probleme.

Instrument vizual și interactiv – în CivicLab contribuțiile cetățenilor sunt înregistrate în timp real înregistrarea și pot fi prezentate în format de diagrame cu opțiuni de comparare, posibile scenarii, ceea ce face procesul mai clar, mai accesibil și mai atractiv pentru participanți.

Testarea scenariilor – în loc să se discute o singură variantă de rezolvare, metodologia CivicLab analizează mai multe opțiuni, compară costuri, beneficii și riscuri, iar apoi permite formularea unor propuneri bine fundamentate.

Învățare și responsabilizare prin experiment – participanții nu doar propun soluții, ei învață cum să gândească strategic, să colaboreze și să își asume propunerile formulate. CivicLab este o metodologie interactivă care permite participanților să învețe și să pună în practică participarea democratică.

RESURSE NECESARE

Pentru implementarea metodologiei CivicLab, organizatorul trebuie să aloce resurse relativ moderate, dar bine organizate:

Resurse umane

- Un facilitator principal și o echipă de facilitatori instruiți în metoda CivicLab.
- Reprezentanți ai administrației locale, atunci când e cazul.
- Cetățeni și actori locali (ONG-uri, servicii publice desconcentrate, profesori, antreprenori, tineri, pensionari, reprezentanți din grupuri vulnerabile).

Resurse materiale

- Spațiu adecvat pentru întâlniri (sala consiliului, centru comunitar, cu acces la internet).
- Instrumente de lucru (flipchart, markere, laptop, proiector).
- Platforma digitală CivicLab pentru consultări online.

Resurse de timp

- În dependență de complexitatea problemelor abordate, procesul de pregătire poate dura câteva săptămâni pentru a identifica participanți, evalua nevoile și pregăti logistica evenimentului.
- Consultarea durează între 4 și 8 ore.

Resurse financiare

- Costurile pentru aplicarea metodologiei nu sunt mari, țin mai mult de logistică, comunicare și instruirea / remunerarea facilitatorilor.
- Poate fi sprijinit prin granturi, parteneriate sau chiar din bugetul local (ca parte a activităților de consultare publică).

Notă: Pentru autoritățile administrației publice locale interesate de aplicarea metodologiei CivicLab, Consiliul Europei poate oferi asistență și resurse necesare în cadrul proiectului [Promovarea participării civile la procesul decizional politic în Republica Moldova](#).

BENEFICII

Metodologia CivicLab are câteva avantaje care o fac atractivă pentru autoritățile publice locale și centrale:

- **Creșterea transparenței și participării** – procesul este structurat, documentat și permite participanților să vadă cum se prioritizează problemele și propunerile de soluții.
- **Consultări mai dinamice** – utilizarea unui instrument digital asigură o mai mare accesibilitate, o analiză rapidă și interactivitate.
- **Îmbunătățirea calității deciziilor** – prin analiza colectivă, opțiunile decizionale devin mai bine informate, ceea ce ajută la identificarea unor abordări mai solide și la prevenirea riscurilor potențial costisitoare.
- **Creșterea nivelului de acceptare a deciziilor** – deoarece oamenii au posibilitatea de a fi ascultați și implicați în proces, deciziile autorităților pot fi mai bine înțelese și susținute.
- **Consolidarea încrederii în guvernare** – cetățenii și rezidenții văd că un minister sau o primărie este deschisă și receptivă.
- **Consolidarea democrației locale** – lucrul în mai multe grupuri oferă oportunități mai bune de participare pentru persoanele din grupurile vulnerabile și pentru alte

persoane care sunt în mod tradițional excluse. Metodologia CivicLab facilitează incluziunea și coeziunea socială și consolidează cultura participării.

Într-un context precum cel din Republica Moldova, unde este nevoie de o colaborare și o încredere mai mare între autorități și cetățeni, CivicLab poate avea un impact dublu pozitiv: în substanță, prin decizii mai bine informate, și în formă, prin participarea sporită la procesul decizional public local.

CONCLUZIE

Metoda CivicLab oferă administrațiilor publice locale din Republica Moldova un instrument practic, modern și testat la nivel internațional pentru derularea unor procese de consultare participative și transparente. La rândul lor, acestea vor genera contribuții mai relevante pentru decizii care sunt mai bine înțelese de beneficiarii finali, membrii comunităților.

Într-o perioadă în care administrațiile locale trebuie să gestioneze resurse limitate, dar și să răspundă așteptărilor din ce în ce mai mari ale cetățenilor, CivicLab poate fi un instrument strategic pentru consolidarea participării și a încrederii.

'Community Talks' bazate pe metodologia CivicLab în Georgia, 2025

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 46 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

THE CONGRESS

LE CONGRÈS

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE